

Noe er likt – mye er ulikt

Halvparten av innvandrerne i Norge er kvinner, men de kommer hit av andre grunner enn menn. For det meste får de opphold gjennom familiegjenforening. Menn kommer hit fordi de er på flukt eller på jakt etter arbeid. Likevel utgjør kvinner 46 prosent av alle sysselsatte førstegenerasjonsinnvandrere.

Blant innvandrerbefolkningen er andelen kvinner og menn omtrent den samme som i hele befolkningen i Norge. Innvandrerbefolkningen er ei svært sammensatt gruppe. Ikke bare består gruppa av menn og kvinner fra 213 ulike land, men her finner vi både flittige fedre, driftige damer, frustrerte fruer og umulige unger. Det er analfabeter og advokater, byfolk og bønder. Å snakke om hva innvandrerkvinner eller -menn gjør eller mener, blir derfor like lite treffende som å si hva alle menn eller kvinner gjør eller mener.

Innvandrerbefolkningen – sjudoblet siden 1970

Innvandrerbefolkningen i Norge talte 415 000 personer ved inngangen til 2007. Det utgjør 9 prosent av hele befolkningen og tilsvarer like mange som befolkningen i hele Rogaland fylke. Av disse hadde 341 800 innvandret sely, og 73 500 var barn av to innvandrere. Siden 1970 har innvandrerbefolkningen nesten blitt sjudoblet. På begynnelsen av 1970-tallet besto den av 33 000 kvinner og 26 000 menn, omtrent 1,5 prosent av befolkningen. I 1970 besto innvandrerbefolkningen av 85 prosent med vestlig bakgrunn, mens denne andelen bare utgjorde 25 prosent i 2007.

Like mange kvinner som menn

Ved begynnelsen av 2007 var antallet menn med innvandrerbakgrunn 206 500, og antallet kvinner 208 500. Ved å skille mellom personer med vestlig og ikke-vestlig bakgrunn viser tallene to forskjellige utviklingstendenser (se figur 1). Blant de ikke-vestlige var det på 1970-tallet et klart mannsoverskudd. Da var innvandring hovedsakelig arbeidsinnvandring. Med økende familiegjenforening og stadig flere ekteskap mellom norske menn og utenlandske kvinner, er mannsoverskuddet blitt et lite underskudd ved inngangen til 2007. Blant de med vestlig bakgrunn var det lenge et kvinneoverskudd. Også i denne gruppa er det nå omtrent like mange menn og kvinner.

Vi bruker betegnelsene *førstegenerasjonsinnvandrer* eller *innvandrer* om personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre, og som selv har innvandret til Norge.

Personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre eller etterkommere, er de som er født i Norge av to førstegenerasjonsinnvandrere, og som i tillegg har fire besteforeldre som er født i utlandet.

Innvandrerbefolkningen omfatter personer med to utenlandsfødte foreldre, eller mer presist; personer som verken har foreldre eller besteforeldre som er født i Norge. Innvandrerbefolkningen omfatter dermed både førstegenerasjonsinnvandrere og deres etterkommere.

Gunnlaug Daugstad og
Toril Sandnes

I denne artikkelen ser vi nærmere på kvinner og menn som har innvandrerbakgrunn og bor i Norge, og sammenligner denne gruppa med kvinner og menn i hele befolkningen. Artikkelen bygger på en SSB-rapport som ble publisert i april 2008 (Daugstad og Sandnes 2008).

Gunnlaug Daugstad (t.v.) er sosialantropolog, koordinator for innvandrerrelatert statistikk og rådgiver i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for leveårsstatistikk (gunnlaug.daugstad@ssb.no).

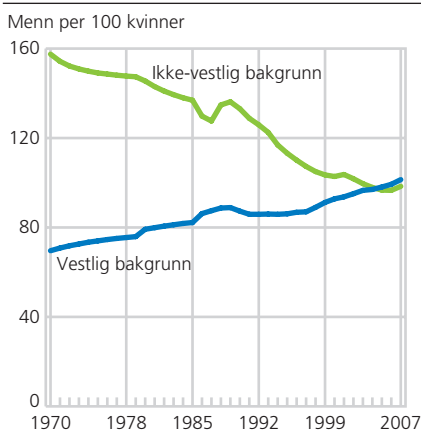
Toril Sandnes er sosiolog, koordinator for likestillingsstatistikk og rådgiver i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for leveårsstatistikk (toril.sandnes@ssb.no).

Landbakgrunn er personens eget, eventuelt mors eller fars, fødeland. Personer uten innvandringsbakgrunn har kun Norge som landbakgrunn. Når begge foreldrene er født i utlandet, er de i de aller fleste tilfellene født i samme land. I tilfeller der foreldrene har ulikt fødeland, er det mors fødeland som blir valgt.

Med *vestlig bakgrunn* menes personer med bakgrunn fra land i Vest-Europa (unntatt Tyrkia), Nord-Amerika og Oseania.

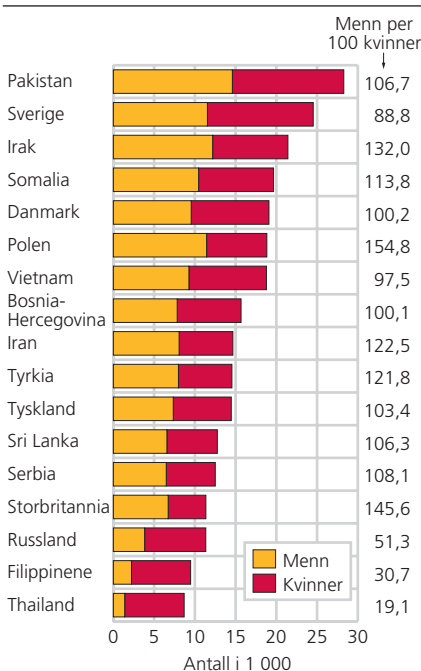
Ikke-vestlig bakgrunn er bakgrunn fra Øst-Europa (tidligere politisk definert), Asia (inklusive Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Tyrkia. Øst-Europa omfatter Albania, Bosnia-Hercegovina, Bulgaria, Estland, Hviterusland, Kroatia, Latvia, Litauen, Makedonia, Moldova, Montenegro, Polen, Romania, Russland, Serbia, Slovakia, Slovenia, Tsjekia, Ukraina og Ungarn.

Figur 1. **Kjønnsfordelingen (menn per 100 kvinner) blant vestlige og ikke-vestlige med innvanderbakgrunn. 1970-2007**

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 2. **Antall kvinner og menn, og menn per 100 kvinner i de største innvandergruppene. 1. januar 2007**

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Overskudd av polske og irakiske menn

Blant de største innvandergruppene er det et relativt klart mannsoverskudd. Unntaket er Sverige (89 menn per 100 kvinner), Vietnam (98 menn per 100 kvinner) og Bosnia-Hercegovina (like mange kvinner som menn), se figur 2. Kvinneandelen for disse landene er størst blant dem som er i alderen 20-29 år.

Det er stort mannsoverskudd blant dem som kom fra Polen (155 menn per 100 kvinner), Irak (132) og Somalia (114). Stort kvinneoverskudd finner vi blant dem med bakgrunn fra Thailand (19 menn per 100 kvinner), Filippinene (31) og Russland (51).

Kjønnsfordelingen i de ulike landgruppene kan i stor grad forklares med ulike innvandringsmønstre. Blant personer med flyktningbakgrunn er det fortsatt et mannsoverskudd på 115 menn per 100 kvinner, og dette ser vi for eksempel blant flyktninger fra Irak og Somalia. Noen grupper har et klart kvinneoverskudd, som primært skyldes at kvinner har kommet for å gifte seg med menn uten innvanderbakgrunn. Dette gjelder i størst grad kvinner fra Thailand, Filippinene og Russland. Innvandergruppen fra Russland består i tillegg av et betydelig antall flyktninger fra Tsjetsjenia, som har kommet de senere år.

Kommer til Norge av forskjellige grunner

I perioden 1986-2006 utgjorde kvinner halvparten av nettoinnvandringen til Norge (differansen mellom innvandring og utvandring). Kvinner og menn kommer til Norge av nokså forskjellige grunner (se figur 3). Mens familieinnvandring er kvinnenes vanligste oppholdsgrunnlag, er flukt mennenes. I perioden 1990 til 2006 fikk 56 prosent av alle ikke-nordiske kvinner opphold på grunnlag av familierelasjoner, mot 30 prosent av mennene.

Innvandrere som fikk opphold på grunn av familietilknytning, er en sammensatt gruppe. Noen er blitt gjenforent med flyktninger, andre har innvandret som ektefeller til menn og kvinner uten innvanderbakgrunn, eller som familie til personer med innvanderbakgrunn. Det er også langt vanligere at menn uten innvanderbakgrunn gifter seg med utenlandske kvinner, enn at kvinner uten innvanderbakgrunn gifter seg med utenlandske menn.

Kvinner utgjør fire av ti av dem som har fått opphold som flyktninger i perioden 1990-2006, noe som tilsvarte 24 prosent av alle ikke-nordiske kvinner som innvandret i denne perioden. Tilsvarende fikk 36 prosent av alle ikke-nordiske menn opphold på grunn av flukt. Flere kvinner enn menn kom til Norge for å utdanne seg. Nær seks av ti av dem som fikk opphold som studenter i samme periode, var kvinner.

Det er få kvinner blant arbeidsinnvandrerne. I perioden 1990-2006 var 77 prosent av arbeidsinnvandrerne menn. I 2006 var arbeidsinnvandrerne den desidert største gruppa av innvandrerne på 11 700 personer. Dette tilsvarer 40 prosent av ikke-nordisk innvandring dette året, og åtte av ti av arbeidsinnvandrerne var menn. Det er særlig åpningen av grensene mot de nye EU-landene i Øst-Europa som har ført til økningen, og behovet for arbeidskraft i Norge.

Flest gifte blant ikke-vestlige kvinner

Det er mer vanlig blant kvinner med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn å være gift enn blant kvinner i hele befolkningen. Av alle kvinner i aldersgruppa 35-44 år er 55 prosent gift. Tallet for vestlige kvinner er 60 prosent, og for de ikke-vestlige 74 prosent. Det er også mer vanlig for ikke-vestlige menn å gifte seg enn det er for menn i befolkningen i alt. Imidlertid skjuler disse tallene den betydelige andelen av samboere i befolkningen ellers og blant vestlige innvandrere. I 2006 hadde over halvparten av alle førstefødte barn foreldre som var samboende. Samboerskap har langt mindre omfang blant enkelte afrikanske og asiatiske innvandrergrupper (Blom og Henriksen 2008 og Daugstad 2006a).

«Alle» går på videregående ...

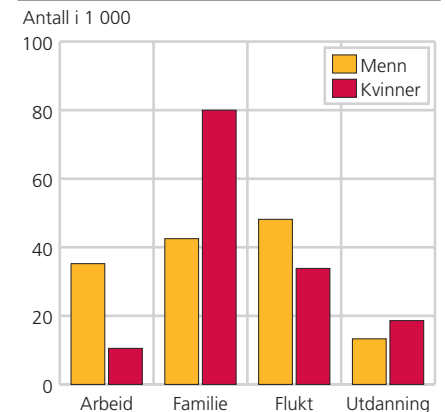
I alt 92 prosent av all ungdom i alderen 16-18 år var i videregående opplæring høsten 2006, 92 prosent av jentene og 91 prosent av guttene. Blant førstegenerasjonsinnvandrere var deltakelsen noe lavere, 71 prosent av jentene og 70 prosent av guttene. Hele 89 prosent av etterkommerne gikk på videregående, 89 prosent av jentene og 88 prosent av guttene. Deltakelsen blant etterkommerne var 3 prosentpoeng lavere enn for alle ungdommer, men 18 prosentpoeng høyere enn for førstegenerasjonsinnvandrere. Det er verdt å merke seg at det særlig blant førstegenerasjonsinnvandrerne er mange som tar videregående opplæring etter fylte 18 år (Henriksen 2007).

... men mange slutter underveis

Når 70 prosent av alle elevene som startet i videregående opplæring høsten 2001, hadde oppnådd studie- eller yrkeskompetanse, målt fem år etter at de startet på grunnkurs for første gang. Tilsvarende hadde 19 prosent sluttet underveis. Av førstegenerasjonsinnvandrere i samme kull fullførte 51 prosent skolen og hadde fått yrkes- eller studiekompetanse i løpet av fem år, mens i alt 33 prosent hadde sluttet i løpet av fem år. For etterkommerne ser vi derimot et annet mønster enn for førstegenerasjonsinnvandrerne. Her var det 66 prosent som hadde fullført i løpet av fem år og 17 prosent som hadde sluttet – og det er svært likt som for alle elever.

Jentene fullfører videregående opplæring i større grad enn guttene, innen fem år etter oppstart. Dette gjelder både blant alle ungdommer i Norge (respektive 75 og 63 prosent), blant førstegenerasjonsinnvandrere (respektive 60 og 44 prosent) og

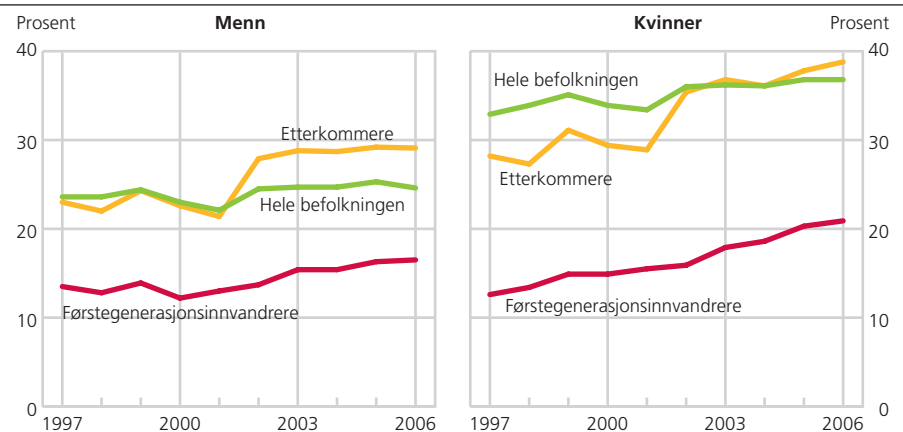
Figur 3. Førstegangsinnflyttinger blant ikke-nordiske statsborgere, etter innvandringsgrunn og kjønn, 1990-2006

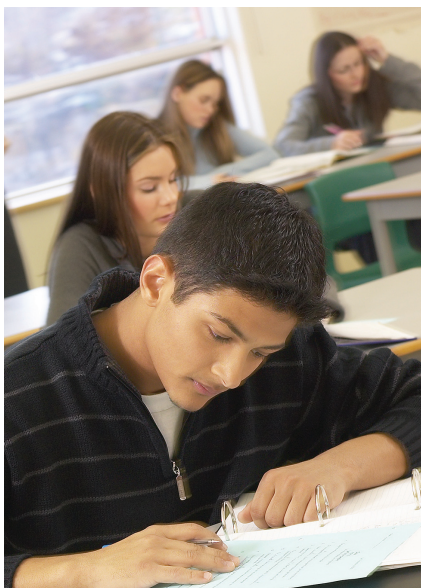
Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Statistikken over innvandringsgrunn omfatter alle førstegangsinnvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som kom til Norge for første gang mellom 1990 og 2006. Utenlandske arbeidstakere på korttidsopphold (under seks måneder) er ikke regnet med som arbeidsinnvandrere.

Figur 4. Studenter i høyere utdanning, prosent av årskullene 19-24 år, 1997-2006

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

blant etterkommerne (respektive 77 og 57 prosent). Av de som startet i videregående opplæring i 2001, fullførte altså etterkommerjentene i løpet av fem år i større grad enn det jentene i hele befolkningen gjorde. For guttene i samme årskull er bildet omvendt.

Etterkommere studerer

En stadig større andel av all ungdom mellom 19 og 24 år tar høyere utdanning. Nesten hver tredje person i denne aldersgruppa var registrert som student ved et universitet eller en høyskole høsten 2006. Av dem som selv hadde innvandret, var knapt hver femte person i gang med høyere utdanning. Høsten 2006 studerte mer enn hver tredje etterkommer i alderen 19-24 år (se figur 4).

Kvinnene er ivrigst

Kvinner studerer i langt større grad enn menn (se figur 4). Dette gjelder for hele befolkningen, som blant førstegenerasjonsinnvandrere og blant etterkommere. Kjønnforskjellen er mindre blant dem som innvandret selv, enn blant de andre gruppene vi ser på her. Av de kvinnelige førstegenerasjonsinnvandrerne i alderen 19-24 år studerte 21 prosent i 2006, mot 17 prosent av mennene. I hele befolkningen var henholdsvis 37 prosent kvinner og 25 prosent menn i høyere utdanning. De kvinnelige etterkommerne var best representert med nesten 39 prosent, mot 29 prosent for menn med samme bakgrunn.

Gjennomsnittet skjuler derimot store forskjeller: Mens etterkommerne har svært høy studiedeltakelse blant dem som har bakgrunn fra Vietnam (50 prosent kvinner og 44 prosent menn) og India (57 prosent kvinner og 48 prosent menn), er studiedeltakelsen ganske lav blant ungdom med foreldre fra Tyrkia (20 prosent kvinner og 10 prosent menn) og Marokko (25 prosent kvinner og 10 prosent menn) (Henriksen 2007).

Mange innvandrerkvinner i jobb

Siden 2004 har Norge opplevd en høykonjunktur med fallende ledighet og en sterk oppgang i sysselsettingen. Også innvandrere har vært berørt av denne utviklingen (Daugstad 2007). På tross av at det ikke var regulær arbeidsinnvandring i Norge mellom 1974 og 2004, gir innvandringen et betydelig bidrag til sysselsettingen, og antall sysselsatte førstegangsinvandrere er økende. Sysselsettingen blant kvinner og menn i Norge er høy, og avstanden mellom kvinners og menns sysselsetting er liten sammenlignet med andre land. Dette skyldes at en større andel kvinner jobber sammenlignet med kvinner ellers i Europa (se Sandnes 2007). I 4. kvartal 2006 var sysselsettingen i Norge på 73,3 prosent for menn og 66,6 for kvinner, en forskjell på nær 8 prosentpoeng.

Det er ikke like mange sysselsatte kvinner som menn blant førstegenerasjonsinnvandrerne. I alt var likevel hele 82 700 innvandrede kvinner i jobb i 4. kvartal 2006. Dette tilsvarte 46 prosent av alle sysselsatte førstegenerasjonsinnvandrere. Drøye halvparten, eller 54,5 prosent av alle førstegenerasjons innvandrerkvinner, jobbet i 4. kvartal 2006. Dette var 12 prosentpoeng lavere enn for alle kvinner og 11 prosentpoeng lavere enn for mannlige førstegenerasjonsinnvandrere.

Statistikken over sysselsetting gjelder kun de som er registrert bosatt, det vil si at de ifølge Folkeregisteret forventes å oppholde seg her i landet i minst seks måneder.

Etablerte grupper henger etter

Det er betydelig høyere sysselsetting blant innvandrere fra vestlige land enn blant ikke-vestlige. Afrikanske førstegenerasjonsinnvandrere har lav sysselsetting, og det er stor forskjell mellom kvinner og -menn (henholdsvis 38 og 51 prosent). Det samme gjelder asiatiske innvandrerkvinner og -menn (47 og 60 prosent). Blant nordiske førstegenerasjonsinnvandrere er sysselsettingen langt høyere og differensen mellom kvinner og menn mindre (henholdsvis 71 og 76 prosent).

Om vi ser på sysselsetting for menn og kvinner fra de ulike landgruppene, finner vi store forskjeller. Det lave nivået blant innvandrerne fra Pakistan er først og fremst et utslag av en svært lav sysselsetting blant kvinnene (29 prosent) sammenlignet med mennene (62 prosent) (se figur 5). Det samme mønsteret ser vi blant andre etablerte innvandrergrupper, for eksempel fra Tyrkia og Marokko, selv om forskjellene ikke er fullt så store. Her er det en forskjell på 23 og 16 prosentpoeng i mennenes favør. Også kvinner med bakgrunn fra Afghanistan, Irak og Somalia har lav sysselsetting i forhold til menn (30, 25 og 19 prosentpoengs forskjell). For de tre siste gruppene kan botid være en medforklaring på at så få kvinner er i jobb, mens dette ikke er tilfelle for de tre førstnevnte gruppene.

I de ikke-vestlige gruppene som har høyere sysselsetting, er kjønnsforskjellene mindre. Dette gjelder for eksempel førstegenerasjonsinnvandrere fra India (12 prosentpoeng), Vietnam (11) og Chile (8). Blant gruppene med bakgrunn fra Thailand og Russland har kvinnene et høyere sysselsettingsnivå enn mennene (5 prosentpoeng høyere for begge land).

Innvandermenn – raskere i jobb

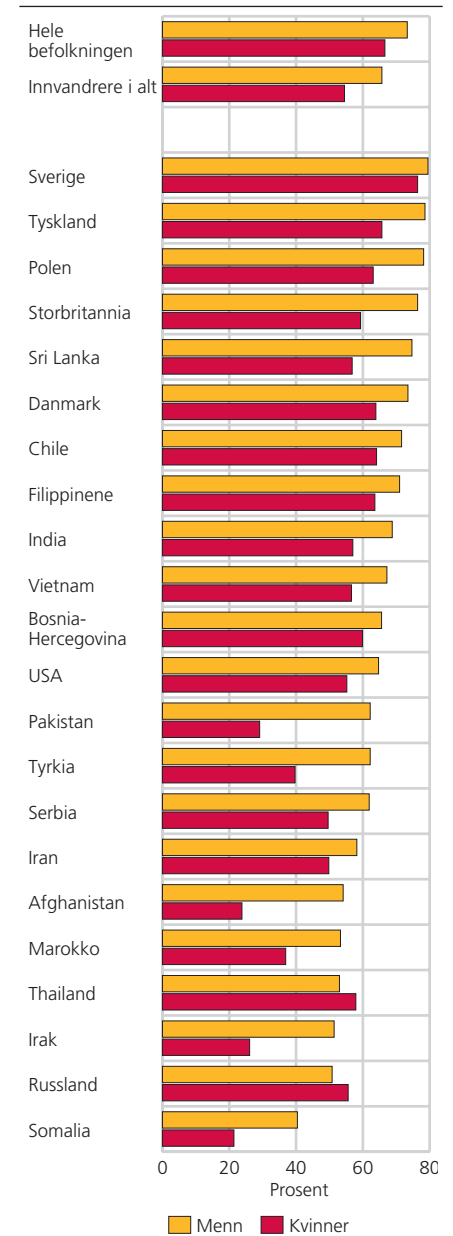
Andelen sysselsatte øker helt klart med botid, men kvinner bruker lengre tid på å komme i jobb enn menn med samme innvandrerbakgrunn. Kvinner fra asiatiske land bruker lengst tid på å etablere seg i arbeidsmarkedet. Først etter sju års botid i Norge har de oppnådd det samme sysselsettingsnivået som menn med samme bakgrunn får, etter to år i Norge (om lag 50 prosent). Menn med bakgrunn fra afrikanske land har den laveste sysselsettingsandelen av alle gruppene, uavhengig av botid i Norge, men etter fire års botid er over halvparten sysselsatt. Kvinner med samme bakgrunn når ikke dette nivået før etter 15 år i Norge.

Nordiske og vesteuropeiske kvinner og menn får raskt et stabilt og høyt sysselsettingsnivå, og det samme gjelder innvandrerne fra de nye EU-landene i Øst-Europa. Dette mønsteret må sees i sammenheng med årsaken til at kvinner og menn kommer til Norge; de fra Norden og andre europeiske land kommer primært for å jobbe, mens innvandring fra asiatiske og afrikanske land skjer på grunn av flukt og familierelasjoner. Kvinner kommer i stor grad for å gjenoppta eller etablere et parforhold, derfor vil mange sannsynligvis få barn de første årene de er i Norge.

Mer registrert ledighet blant kvinner

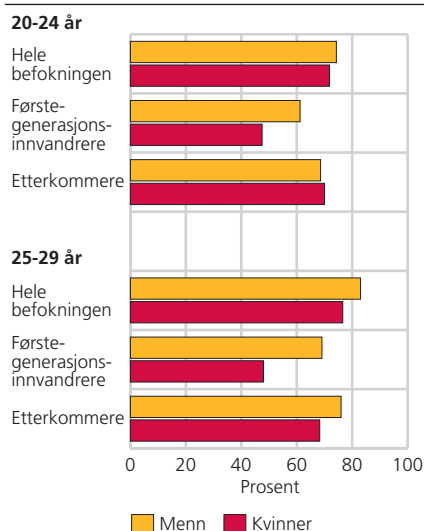
Den registrerte arbeidsledigheten er noe høyere blant innvandrerkvinner i førstegenerasjon (6,3 prosent av arbeidsstyrken) enn blant menn med samme bakgrunn (5,8 prosent). Generelt er det lav registrert ledighet blant nordiske og europeiske innvandrere, mens ledigheten er betydelig høyere blant kvinner og menn med bakgrunn fra afrikanske land (rundt 13 prosent for begge kjønn).

Figur 5. Sysselsatte førstegenerasjonsinnvandrere, etter landbakgrunn og kjønn. I prosent av bosatte 15-74 år i hver gruppe. 4. kvartal 2006

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figur 6. Sysselsatte, etter alder og innvandrerkategori. I prosent av bosatte i alt i hver gruppe, etter kjønn. 4. kvartal 2006

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

De unge er sysselsatt

Etterkommerne er foreløpig en svært ung gruppe. De eldste er så vidt fylt 30, men det store flertallet er fremdeles langt yngre. Per 1. januar 2007 var 85 prosent av etterkommerne under 20 år, og 9 av 10 av etterkommerne har bakgrunn fra et ikke-vestlig land. Yrkesdeltakelsen er høyere for etterkommerne enn for dem som innvandret selv i tilsvarende aldersgrupper, og ligger nært opp til sysselsettingen for hele befolkningen i samme aldersgruppe (se figur 6). Etterkommere i alderen 20-24 år har en sysselsetting på nær 69 prosent, hele 12 prosentpoeng høyere enn førstegenerasjonsinnvandrere i samme aldersgruppe og bare 4 prosentpoeng lavere enn for alle i denne alderen (Olsen 2006).

Det er interessant å merke seg at etterkommere har langt mindre kjønnsforskjell i sysselsettingsnivået enn det vi finner hos førstegenerasjonsinnvandrere. For etterkommerne i alderen 20-24 år var sysselsettingen per 4. kvartal 2006 1 prosentpoeng i favør av kvinnene, mens den var 24 prosentpoeng i favør av mennene blant førstegenerasjonsinnvandrere. I hele befolkningen var forskjellen på 2,5 prosentpoeng i mennenes favør.

I den eldste aldersgruppa (25-29 år) blir kjønnsforskjellene noe mer markerte, og sysselsettingen er 6 prosentpoeng lavere blant kvinner enn blant menn i hele befolkningen. Det er fortsatt betydelig mindre kjønnsforskjell blant etterkommerne (8 prosentpoeng) enn blant førstegenerasjonsinnvandrere (21 prosentpoeng). Kjønnsforskjellene skyldes i stor grad at kvinner får barn i denne alderen, og det er for tidlig å si noe om hvorvidt denne tendensen vil bestå for etterkommerne, siden de er så unge.

Ikke-vestlige kvinner er trolig hjemme

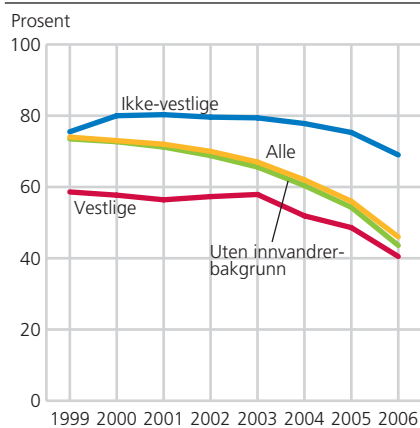
En langt høyere andel ikke-vestlige kvinner er utenom arbeidsstyrken, sammenlignet med ikke-vestlige menn. Nær sju av ti kvinner med bakgrunn fra Somalia og Afghanistan var verken sysselsatt eller registrert som arbeidsledige i 4. kvartal 2006. Det samme gjaldt seks av ti kvinner med bakgrunn fra Irak. Noen av disse kvinnene er sannsynligvis under utdanning eller følger introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere, men flertallet er likevel ikke med i arbeidsstyrken, det vil si at de trolig er hjemmeværende. Det samme mønsteret ser vi for kvinner i de mer etablerte gruppene, fra Pakistan (65 prosent var verken i jobb eller registrert arbeidsledig), Marokko (55 prosent) og Tyrkia (53 prosent). Hvor lenge de har bodd i Norge betyr trolig mye for kvinner fra Somalia, Afghanistan og Irak, men ikke for kvinner fra Pakistan, Marokko og Tyrkia.

Kontantstøtte ujevnt fordelt

Tidligere analyser viser at kontantstøtte er av langt større betydning for familier med ikke-vestlig bakgrunn enn for andre familier (Daugstad 2006b). I perioden september 1999-september 2006 har det vært en nedgang i andelen barn som får kontantstøtte, fra 74 prosent til 46 prosent for alle barn i målgruppa. Blant barn med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn har andelen gått ned fra 76 til 69 prosent i den samme perioden (se figur 7). Tendensen viser at det fra 2004 til 2006 er en nedgang i andelen barn uansett bakgrunn.

For barn i innvandrerfamilier med ikke-vestlig bakgrunn har det særlig det siste året blitt mindre vanlig med kontantstøtte, mens det ellers i befolkningen har vært en jevn nedgang. Nedgangen i bruk av kontantstøtte kan ha sammenheng med økt satsning på full barnehagedekning de seneste årene,

Figur 7. Andel barn 1-3 år som har kontantstøtte, barn med og uten innvandrerbakgrunn. Per 1. september 1999-2006

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

men noen av endringene kan også være påvirket av sammensetningen blant barna i den ikke-vestlige innvandrergruppa. Mens barn med pakistansk bakgrunn har vært en stor enkeltgruppe i hele perioden, var det i 2006 flest barn med bakgrunn fra Somalia og Irak i kontantstøttealder (1-3 år).

Den høye bruken av kontantstøtte blant ikke-vestlige familier kan ha flere forklaringer. En mulig forklaring er den høye andelen kvinner fra en del ikke-vestlige innvandrergrupper som verken er i jobb eller er arbeidssøkere. Kontantstøtte ser særlig ut til å ha betydning for familier med bakgrunn fra for eksempel Pakistan, Tyrkia og Marokko. Samtidig er det i de samme gruppene en høy andel kvinner som verken jobber eller er registrert som arbeidsledig.

Etterkommerne – mer likestilt?

Det er forskjeller mellom kvinner og menn både i innvandrerbefolkningen og i befolkningen ellers på sentrale områder. Innvandrerjenter fullfører videregående skole raskere enn guttene, og de tar i større grad høyere utdanning. Mens førstegenerasjonsinnvandrerjenter og -gutter i mindre grad deltar i utdanningsløpet, er etterkommerne i ferd med å «ta igjen» befolkningen ellers.

Det er store forskjeller i sysselsettingsnivået blant kvinner og menn med innvandrerbakgrunn. I noen av gruppene er langt over halvparten av kvinnene verken sysselsatte eller registrert som arbeidsledige. Dette gjelder både de gruppene der mange har kommet som flyktninger, og de langt mer etablerte innvandrergruppene. Disse forskjellene kan se ut til å bli mindre blant etterkommerne.

Kontantstøtte er av langt større betydning for familier med ikke-vestlig bakgrunn enn for andre familier. Her er det imidlertid vanskelig å si om kvinnene likevel hadde vært hjemme med små barn, eller om de nå er hjemme fordi de får denne muligheten.

Les mer om likheter og -ulikheter mellom kvinner og menn med innvandrerbakgrunn i Norge i rapporten «Gender and Migration. Similarities and disparities among women and men in the immigrant population» (Daugstad og Sandnes 2008).

På oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet har Statistisk sentralbyrå (SSB) publisert en rapport på engelsk om kjønn og migrasjon. SSB-rapporten finnes i sin helhet her: <http://www.ssb.no/innvandring/> og <http://www.ssb.no/likestilling/>.

Rapporten belyser innvandrerkvinner og menn som bor i Norge, sammenlignet med kvinner og menn i hele befolkningen. Rapporten består av fire deler: demografi, utdanning, arbeidsmarked og kontantstøtte.

Referanser

Blom, Svein og Kristin Henriksen (2008): *Levekår blant innvandrere i Norge 2005/2006*, Rapport 2008/5, Statistisk sentralbyrå.

Daugstad, Gunnlaug og Toril Sandnes (2008): *Gender and migration. Similarities and disparity among women and men in the immigrant population*, Rapport 2008/10, Statistisk sentralbyrå.

Daugstad, Gunnlaug (2007): *Fakta om innvandrere og deres etterkommere 2007*. Hva tallene kan fortelle, Notater 2007/56, Statistisk sentralbyrå.

Daugstad, Gunnlaug (2006a): *Grenseløs kjærlighet? Familieinnvandring og ekteskapsmønstre i det flerkulturelle Norge*, Rapport 2006/39, Statistisk sentralbyrå.

Daugstad, Gunnlaug (2006b): *Omfang av bruk av kontantstøtte blant barn med ikke-vestlig bakgrunn*, Rapport 2008/36, Statistisk sentralbyrå.

Henriksen, Kristin (2007): *Fakta om 18 innvandrergrupper i Norge*, Rapport 2007/29, Statistisk sentralbyrå.

Olsen, Bjørn (2006): «Unge innvandrere i arbeid og utdanning: Er innvandrerungdom en marginalisert gruppe?», i *Samfunnsspeilet* 4/2006, Statistisk sentralbyrå.

Sandnes, Toril (2007): *Helse og bruk av helsetjenester - forskjeller mellom kvinner og menn*, Rapport 2007/37, Statistisk sentralbyrå.